

esetleges falak vagy más régészeti jelenségek elhelyezkedését. A kutatóárkot munkagéppel kezdtük el megnyitni és hamarosan kiderült, hogy csak az É-i, VII. jelű épület területén maradtak intakt rétegek, ugyanis a telek szinte teljes területét a 20. század közepéig működő téglagyár és a hozzá tartozó agyagbánya feltöltött bányagödre foglalja el. A VII. jelű épület helyén a kutatóárkot kiszélesítettük az épület teljes alapterületére. Az építési alapszintig lemélyítve csak a természetes rétegmozgásokat, az erózió jelenségét dokumentálhattuk. Felhasználva az 1998–1999. évi Euro Center üzletház építésénél és a hozzá kapcsolódó közműkiváltásoknál végzett ásatás és leletmentés során, a Farkastorki úton megközelítőleg a VII. épület ÉK-i sarkával egyvonalban előkerült, minden bizonnyal a kolostorhoz tartozó kőfal szintjét, megállapíthattuk, hogy a létesítendő épület alapozási szintje kb. 1 m-rel magasabban lesz. A eredmény viszont felhívja a figyelmet arra, hogy a területen és főként az útburkolat alatt végzett későbbi földmunkák során még várhatóak falak.

Az ásatáson részt vett Nagy Ágnes régész.

KÁRPÁTI ZOLTÁN

55. Budapest, III. volt Filatori-gát HÉV-állomás területe

B, Ró, A

A BTM Aquincumi Múzeuma a Fészek Hungária Kft. felkérésére végzett megelőző feltárást a volt Filatori-gát HÉV-állomás területén, ahol egy BAUMAX áruház építését tervezik. A régészetileg védett területen történő feltárást közvetlen előzménye volt az 1997-ben végzett szondázó jellegű kutatás (AqFüz 4 (1998) 65–71.), illetve az 1999-ben, a jelenlegi területtől délre végzett ásatás (AqFüz 6 (2000) 62–75.).

A 2000. május 23. és augusztus 14. között folyt kutatást a megelőző évben alkalmazott módszerrel végeztük. A 2,5–3 méter vastag újkori törmelékes feltöltést gépi földmunkával távolítottuk el. Azután durva nyelését végeztünk, majd kitűztük a tavalyi négyzethálós rendszer folytatását. A 10×10 méteres nagyságban kitűzött szelvényrendszer kelet-nyugati irányban A-tól E-ig, illetve észak-déli irányban I-től VII-ig terjedt. A nyelést követően, az újkori rétegek alatt már foltok, elszíneződések jelentkeztek a terület déli és keleti szegélyén. A terület közepén azonban egy 3–4 méter mély teknőt rögzítettünk, újkori feltöltéssel.

A feltárást során előkerült leletek részben megerősítik, részben kiegészítik a korábbi eredményeket. A terület keleti peremén őskori (késő bronzkori) szórványos leletek és néhány objektum is előkerült.

Előkerült a korábban regisztrált, az I–2. század fordulójára tehető római kori katonai objektum északi védművének részlete, valamint a római kor későbbi periódusából származó kőcsatorna. Új motívum az ún. Kaszásdűlő – Raktárréti temető déli sírcsoportjainak folytatása a területen. A római kort követő időszakokból a késő avar kort a tavaly ismertté vált telep újabb házai képviselték.

Geológiai érdekesség, hogy a fent jelzett történelmi korszakok mindegyike a századelőn még Rádl-árokknak nevezett és később betöltött természetes patak partján helyezkedett el, kihasználva és alkalmazva a természeti adottságot.

A jelenlegi területen bemutatható emlék nem került elő.

Munkatárs: Bugán Adél. A feltáráson részt vett Lasányi Gábor egyetemi hallgató, az archaeomagnetikai vizsgálatokat Márton Péter, a talajtani vizsgálatokat Fülek György, a geomorfológiai vizsgálatokat Schweitzer Ferenc, az archaeobotanikai mintavételt és vizsgálatot Berzsényi Brigitta végezte.⁵

ZSIDI PAULA

56. Budapest, III. Hajógyári-sziget

I

2000. november 20-án a Duna rendkívül alacsony víz-állásakor a Hajógyári-sziget – Kis-sziget K-i oldalán (a Hajógyári-szigeti öböl Ny-i partján) a helytartói palota térségében, attól D-re a meder partjára merőleges sarkokban levert cölöpöket figyelhattunk meg. A cölöpöket nagyjából 18 csoportra lehetett elkülöníteni, az egyes csoportokban 6–20 db, összesen mintegy 120 cölöp mutatkozott. É felől a legelső cölöp a sólytér D-i végénél került elő, amely nagyjából a palota főépületének D-i falával esett egy vonalba. A cölöpöket innen számítva mintegy 200 m-es szakaszon lehetett követni. Korhatározó lelet nem került elő, feltárássra nem is volt lehetőségünk, geodéziai felmérést és fotódokumentációt készítettünk. Két cölöpöt vizsgálatra kiemeltünk.

A munkában részt vett Busi György geodéta, Kovács Tibor technikus, Málik Éva rajzoló és Komjáthy Péter fotós.

NÉMETH MARGIT

57. Budapest, III. Kiscelli utca 74.

Ró

A telek szondázó jellegű régészeti kutatása során egy 2–3. századi ház visszabontott falát és elplanírozásának nyomait sikerült megfigyelnünk. A katonaváros kiürítése után ez a terület már külterületnek számít, egy-egy késő római segédcsapat temetkezik az elplanírozott épületek mentén, a felhagyott házak alapfalait sírkertnek használva fel. Néhány téglasírt csak megfigyeltünk, a kutatóárokban egy földsír edény- és gyöngymelléklete és egy melléklet nélküli csecsemősír került elő. A leletanyag alapján ez a temető egyik legkésőbbi parcellájához tartozhatott, a 4–5. sz. fordulójára keltezhető.

MADARASSY ORSOLYA

5 ZSIDI P.: Településszerkezet kutatása az aquincumi katonavárostól északra (Budapest, III. ker., volt Filatori gát HÉV állomás, Hrsz: 19242) AqFüz 7 (2001) 59–67.